

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

De Catholica administratione Sacramentorum & Ceremoniarum in genere
52

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Verum quocunque tandem nomine vocetur, vtinam & nos eodem modo & simili spiritu Ieiunare possemus, quo Paulus, quem Aduersarij in hoc debilitatis ac seruilis timoris, quo consternatus fuerit, temere accusant.

Quod Ieiunium alia res sit, quam vulgaris moderatio in cibo & potu, etiam Liber Reformationis docet, sicut etiam de discrimine Ieiuniorum. Legatur Articulus, quemadmodum in Libro propositus est, & facilè patebit Aduersarios sine omni causa contentiones & rixas querere, tantoper molestat eos Realis Reformatio.

Vicesima Accusatio.

De Catholica Administratione Sacramentorum, & Ceremoniis in genere.

C A P. LII.

VICESIMA Accusatio ab Aduersariis in genere instituta est contra omnes articulos Libri Reformationis, qui de Sacramentis & externis Ceremoniis tractant. Accusant autem Librum quod aliam regulam ac formam administrandi Sacra menta prescribat, quam hactenus in Catholica & apostolica Ecclesia fuerit usurpata.

Responso.

INiuriam faciunt Libro Aduersarij. Cæterum quo clarius ac plenius intelligatur, quænam in administratione Sacramentorum unifor miter in Ecclesiis Christi obseruari debeant, & in quibus salua unitate & concordia Christiana dissimilitudo inesse possit, videre oportet quænam res in administratione Sacramentorum à Domino peculiariter ordinatae, & essentiales sint: & vicissim quæ non peculiariter sint à Domino institutæ, sed pro vniuerscuisque gentis ratione & commo ditate mutari ac temperari queant.

Hæc autem sunt, quæ Dominus peculiariter instituit, quæque ad Christianam Sacramentorum administrationem necessariò requiruntur.

Primum: Ut mysteria & dona Dei in Sacramentis, omnibus qui presentes sunt, & Sacramentis communicare volunt, fideliter ac dilucide proponantur & declarentur: ipsi vero ad verè fidelem Sacramentorum perceptionem diligenter admoneantur.

Alterum, ut caueatur, ne cui Sacra menta ministrarentur, nisi tantummodo iis quibus ea ordinavit, Dominus, nempe qui gratiam & communionem eius verè & ex animo desiderant.

Tertium, Ut in administratione Sacramentorum eadem signa & verba usurpetur, quæ Dominus ad hoc ordinavit; usurpentur autem ea ratione ac modo, quo ab ipso instituta & mandata sunt.

Quartum, Ut preces & laudes Dei, cum Christianis studio zeloque adhibeantur.

adhibeantur: Hæc quatuor Dominus & per semetipsum, & per Apostolos ac Prophetas suos in omni administratione Sacramentorum exercuit, & exerceri præcepit: Omnes quoque Ecclesiæ Christi ab initio usque ea obseruarunt. Quare obseruatio eorum vña etiam est ex proprietatibus ac certis notis monstrantibus verè Christianam Ecclesiam.

Cæterum tempus, locum, rationem ac modum doctrinae adhortatio vid. ad preces, & laudes Dei, administrationis & perceptionis item probationes & ordinationes eorum qui Sacrosancta Sacra menta vel ministraturi sunt vel percepturi: hæc omnia singulis ætatibus ordinarunt ac temperarunt Ecclesiæ Christi, prout ad vniuersu[m]que populi edificationem utile fore videbatur. Hinc est quod in ratione ac modo his rebus vtendi, omnibus temporibus nonnulla diuersitas ac varietas obseruata est, quandiu Ecclesiæ Christi à piis doctis ac zelo Dei ardentibus Episcopis administratæ & gubernatæ fuerunt. Christiani à principio in priuatis domibus, postea in publicis, & ad hanc rem deputatis, Sacra menta administrarunt. Interdum multæ præces apud ea adhibitæ sunt, interdum paucae. Meminit Gregorius primus Epistola 63. lib. 7. *Solitos suis se Apostolos ad sacram Cœnam solam Orationem dominicam dicere. Deinde Ecclesiæ plures precationes & Hymnos apud eam usurparunt.* In eadem Epistola meminit Papa iste, quid ipse circa S. Cœnæ administrationem ordinauerit & mutarit. Cùmque accusaretur, quod eam ad imitationem & similitudinem Constantinopolitanæ Ecclesiæ ordinasset, quodque in ea suam Romanam Ecclesiam Constantinopolitanæ similem facere, cùque sua peculiaria relinquere voluisse, excusat seipsum, ac negat, quod eam ad imitationem & similitudinem Constantinopolitanæ Ecclesiæ ordinauerit. Adeo non iudicauit necessarium esse, ut in externis ritibus eadem regula, modusque & forma obseruetur. In eodem quoque loco dicit, *Quod in talibus rebus libenter etiam eos imitari velit, qui sint ipso inferiores.*

Adhæc idem Papa Augustino, quem miserat in Angliam ad tertiam suam questionem, Quare Ecclesiæ Iesu Christi differentes ac distinctas consuetudines habeant, cùm tamē sit vna & eadem fides. Et quare alius ritus Misæ in Romana Ecclesia obseruetur, & alius in Gallia, his verbis respondet, *Vt sit sanè quod Augustinus iste aliquid inuenisset, siue in Romana siue in Gallicana, siue in quacunque tandem Ecclesia, quod omnipotenti magis placere posset, id diligenter eligeret, & quicquid ex multis Ecclesiæ in unum colligere posset, id in noua Anglorum Ecclesia instituere & ordinare vellet. Non enim ritus propter ciuitates, inquit, sed ciuitates propter bonas consuetudines amare debemus, &c. Meminit etiam D. Augustinus, quod suis temporibus in quibusdam locis Quadragesimali tempore ieiunatum fuerit, alibi vero non. Item, quod S. Cœna in quibusdam Ecclesiis quotidie celebrata fuerit, in aliquibus vero de Saturni ac Solis, in aliis Die Solis tantum, in aliis feria quarta ante Pascha mane & vesperi.*

Sic olim in administratione omnium Sacramentorum diuersi ritus obseruati fuerunt, quemadmodum in omnibus aliis rebus externis, de quibus in verbo Dei nihil peculiariter & expressè mandatum &

institutum est. Sancti Patres pro vera & reali pietate cultaque Dei ze-
latunt, non pro signis & ritibus externis, in quibus num, proh dolor,
plerique summam rerum collocant, interim veram fidem in Christum,
& dilectionem proximi parui pendentes.

Iam verò probandum est, quod omnes Articuli, in quibus Aduer-
sarij vel alij supplicari possent, Librum Reformationis aliam formam
administrationis Sacramentorum tradere, quam deceat, sint in Libro
Reformationis positi & ordinati, vel iuxta manifestum verbum Dei,
vel illi quām maximè consentientes, sicut etiam antiquæ obseruationi
verè Apostolicarum Ecclesiarum: quōdque de usu & obseruatione,
quæ ad nos usque peruenit, nihil vel dissimulatum vel prætermis-
sum sit, nisi quod constat & verbo Dei, & antiquæ consuetudini Apostoli-
carum Ecclesiarum repugnare. Quæ singula deinceps particulatim de-
monstrabuntur.

Adhac neque loca Scripturæ, neque alia dicta, quæ hoc loco Aduersarij
adduxerunt, vel minima ex parte cum Libro Reformationis pu-
gnant, & iis quæ in illo ordinata & instituta sunt, sed potius cum Aduer-
sariis & abusibus eorum.

Primum enim quod ex Apostolo adducunt, id quod i. Cor. ii. contra
schismata, quæ inter Corinthios exorta erant, scripsit, videatur locus
ipse, & apparebit, Apostolum nihil omnino contra dissimilitudinem
externorum rituum in administratione Sacramentorum, sed contra
hoc scripsisse, quod Corinthij cœperant seipso in diuersas sectas
scindere, adeo ut hīc illi, alteri alij cuipiam adhaerere vellent, do-
nec contentiones & rixæ inter eos orirentur. Item, quod apud S.
Cœnam Domini se inuicem non expectabant, sed quælibet secta suam
propriam Cœnam priuatim celebrabat, opulentii pauperes despicie-
bant: denique alij apud eam ebrij erant, alij adhuc esuriebant. Hoc
est quod D. Paulus, i. Cor. 12. tanquam impiam dissipationem &
sehisma merito vituperavit: non autem, quod Corinthij in exter-
nis ritibus non eandem regulam, modumque & formam obserua-
rent. Ibi enim ne verbum quidem habetur de similitudine aut dis-
similitudine ceremoniarum, nisi quod Apostolus Corinthios in ii.
capite reprehendit, quod Christi Domini Cœnam non iuxta primam
ipsius institutionem seruarent, & quod non unam eamque communem Cœ-
nam omnes celebrarent, idque cum summa religione, ac vera dilectione
mutua. Cui dissimilitudini Aduersaria pars penitus & omnino ob-
noxia est. Sacram enim cœnam Domini non iuxta hanc formam &
rationem, quam Dominus instituit, & Apostolus apud Corinthios collapsam restituere tentauit, administrant. Ea verò est, ut
Sacra Cœna Domini tantummodo cum veris discipulis eius, &
in una congregatione una tantum celebretur: ut apud eam my-
steria Christi præsentibus fideliter exponantur: ut omnia in
communi & ab omnibus intellecta lingua peragantur: deni-
que ut ambo Sacraenta communicantibus distribuuntur. Hæc
est forma Sacrae Cœna, quam tradidit Christus Dominus,
quāmqu

quāmque beatus Apostolus in dicto loco ad legitimam obseruationem inter Corinthios restituere voluit, Corinthios redarguit, quod ab ea vtpote à Domino ipso instituta, declinassent. Sic igitur constat, doctrinam Pauli in i. Cor. cap. ii. Aduersarios eorumque sectatores reprehendere, non librum, qui hanc veram rationem ac formam, sicut in aliis, ita etiam in hoc Sacramento cupit restituere.

Bonum quidem est, vt sacra Ecclesiarum exercitia non admodum diuersimodè obseruentur, quamvis in ea re, vt dictum est, singularis vniuersicuisque gratis conditio consideranda, neque omnes externe actiones, de quibus nullum habemus peculiare verbum Dei, sunt per omnia in vnam eandemque formam redigenda. Si vero in illis similitudinem & æqualitatem querere propositum sit, ad quid respiciendum erit? aut quain rationem ac formam imitari oportebit? Nunquid verbum Dei an humanos abusus? Antiquasne ac verè Apostolicas Ecclesias, an vero recentiores, quæ iam à prima institutione Christi Domini, & Apostolorum tam longè recesserunt?

Aduersarij Schisma vocant, quando à manifestis abusibus eorum receditur: id vero pro schismate non agnoscunt, quod in abusibus suis & à verbo Dei, & à vera & antiqua Apostolicarum Ecclesiarum obseruatione ac consuetudine deflexerunt.

Iam quemadmodum loca S. scripture, quæ Aduersarij contra Librum adduxerunt, pro libro sunt, & contra ipsos faciunt: sic etiam se habet de aliis sententiis Conciliorum & S. Patrum.

Quartum Concilium Toletanum, quod citant, primum omnium nō ulteriore similitudinem in externis ceremoniis & exercitiis Ecclesiarum requirit, quam ut unaquaque Provincia uniformiter se gerat cum sua metropolitana Ecclesia, quemadmodum in Capite Toletani, & etiam Distinct. 12. capitulo de his legitur.

Deinde, non postulat uniformitatem in omnibus rebus Ecclesiis enim per se liberum relinquit, baptizandos vel semel vel ter in aquam intingere. Et affirmat, Dissimilitudines consuetudines unitate fidei revertent nullum Ecclesiarum detrimentum afferre.

Tertiò, non posset similitudinem ceremoniarum secundum abusus, sed potius ad rectum ac verè aedificantem usum. Hinc est quod ordinat, vt in administratione Cœnæ sacramentum semper presentibus tam Clericis, quam plebi distribuatur. In quo, sicut ferè in omnibus actionibus externis, Aduersarij huic Concilio, sicut & aliis antiquis Conciliis, repugnat, Liber vero Reformationis consentit.

Eadem ratio est & de reliquis dictis, Basilij, Augustini, Leonis, Innocentij, Celestini, Calixti, quæ Aduersarij allegarunt. Diversitas rituum Ecclesiasticorum in eo tantum à Patribus vituperatur, quando deflectitur ab eo, quod ab Apostolis traditum est. Innocentius scribit, Si sacerdotes id obseruare vellent, quod Apostoli tradi-

derunt, non autem quod vniusquisque ex suo ingenio bonum esse iudicat, nullam fore diuersitatem, &c. Videatur Epistola huius Innocentij ab initio.

Aduersarij dicunt, quod omnes Ecclesiæ debeant ad imitationem Romanæ ceremonias ac ritus suos obseruare: cum tamen illi ipsi melius id sciant. D. Gregorius, ut supra dictum est, Augustino suo, quem in Angliam miserat, præcipiebat, vt in Anglicanis Ecclesiis institueret, quicquid uspiam bonarum consuetudinum inueniret: quodque ea in re non ad locum aliquem, sed ad id, quod Deo melius placeat, resipiendum sit. Ad hæc hodierna die non omnes ritus in Ecclesia Mediolanensi in Italia obseruantur, qui Romæ. *Si fueris Roma, inquit Ambrosius ad matrem Augustini, Romano viuere more: si Mediolani, Mediolanensi.*

Porrò quod de obseruatione Catholicæ & Apostolice Ecclesiæ, quam mutare nobis non liceat, introducunt, in eo non Librum quam semeptemlos taxant. Liber enim de ista Apostolicæ Ecclesiæ regula & consuetudine nullo modo recessit, cum ipsi in ceremoniis suis omnia fermè contraria illi ratione agant,

Etenim apud S. Patres, quorum autoritatem allegant, in omnibus Ecclesiis quam latè hic mundus patet, inauditum fuit, vnicam actionem diuinam in Ecclesia peregrina & à populo non intellecta lingua peragere: vel S. Coenam sine communicantibus: vel plures simul quod vnam in una congregatione celebrare: vel etiam sacramentum circumferre. Multò verò magis inaudita fuit eiusmodi horrenda intemperantia & luxuria virtù. Simonia, & alia id genus vitia, quæ homines isti inualesceri passi sunt, & adhuc patiuntur quotidie.

Amplius citant hoc loco Aduersarij, id quod D. Chrysostomus commemorat, de antiqua consuetudine baptizandi, Homil. 40. in priorem ad Corinth. *quod videlicet omnis, quin adulta etate baptizandus erat, post omnem confessionem debuit dicere, Credo resurrectionem mortuorum, atque hoc dicto in Baptismum descendere.* Item de Oratione solenni in officio Missæ pro infidelibus, Iudeis, schismaticis & Catechumenis, qui Baptismum nondum perceperant. Homil. 1. de Adam & Eva. *Quodque ea non inaniter dicat à Domino peti: non obscurè significans, quantibeat universalis Ecclesia ritus & usus in sacramentorum administrationem communiumque orationum lex astimari, & quantum ad Christianæ doctrine confirmationem, & intellectum Scripturæ, adferant momenti.*

Verum hæc omnia nihil contra librum Reformationis faciunt, sed penitus & ex diametro cum Aduersariis eorumque asseclis pugnant. Iamdudum enim ab ea consuetudine, fidem Resurrectionis ad extremum circa Baptismum confitendi, in genere nihil nouerunt. Ad hæc dictas supplicationes pro infidelibus & Catechumenis non in omnibus missis, sed tantum die Veneris ante pascha recitare solent. Liber Reformationis autem preces pro infidelibus ad orationem

nem

nem celebrationēm; S. Cœnæ instituit & ordinavit. Ad hęc constituit etiam, vt Articulus de Resurrectione apud Baptismum longè clarius ac diligentius doceatur & explicetur, quam fiat apud Aduersarios.

Meminit etiam D. Chrysostomus, quod Oratio pro infidelibus debat fieri etiam D. Chrysostomus, quod Aduersarij quoque non obseruant: Suas enim precationes pro se dicunt in Latina lingua, sine intellectu & commiseratione preciblsque populi, qui præfens est. Liber verò Reformationis hanc consuetudinem obseruare iubet, quemadmodum ab antiquis obseruata est. Citant etiam Aduersarij, id quod Imperator Iustinianus mandat in Authent. de Ecclesiis diuersis, cap. i. de communibus supplicationibus apud Baptismum & S. Cœnam Domini. Quod non minus, quam priora contra ipsos facit, non contra Librum Reformationis. Eo enim in loco mandat Imperator, idque ex autoritate verbi Dei & Canonum, vt publicæ, quæ dicuntur, supplicationes ita dicantur, vt populus eas intelligat, & ad laudandum Deum per illas excitetur, suumque Amen subiicere possit. Allegat etiam D. Paulum, i. Cor. 14. qui Orationem in Ecclesia non intellectam damnat ac prohibet, vt quæ presentes ædificare non valeat. Ecce ad hunc modum solent Aduersarij de magnis nominibus quæ citant, gloriarī: Ea verò si proprius ac penitus introspiciantur, deprehenditur, quod pro Libro contra Aduersarios & omnes eorum sectatores faciant: cùm tamen illa tanquam cum Libro Reformationis pugnantia, producant. Deus dignetur aliquando oculos eorum aperire.

Postremò adducunt grauissimam sententiam Cypriani & Augustini contra Schismaticam nouitatem. Si verò quid schisma sit, intelligere & cognoscere noluerimus, sicut debemus, & quemadmodum id sancti Patres agnoscent & intelligunt, quos Aduersarij hoc loco citarunt, tunc id tantummodo schisma est, vbi quis à Communione Vniuersalis Ecclesiæ Christi, eiisque ministris & hominibus, qui adhuc ex communicati non sunt, semetipsum separat, ita vt cum eis Doctrinam Christi audire, Sacraenta percipere, & orare, eosque pro Christianis agnosceret & iudicare nolit. Qua ratione Aduersarij hodierna die à multis veris Ecclesiis Christi se scindunt. Cui schismati & Liber

Reformationis, & omnes veri Christiani aduersantur. Verum vbi tantummodo abusus corriguntur, vel liberę obseruationes & consuetudines mutantur, tamen ad ædificationem, id à Patribus istis (*non*) vocatur schisma. Quare etiam hæc dicta Patrum non Librum Reformationis, sed Aduersarios schismatis condemnant.